

Suunnitelman vaikutukset asiakkaiden näkökulmasta

Hoito- ja ylläpitosuunnitelman osa-alue	Panostuksen muutos	Tienpidon linjaukset	Vaikutukset strategisten asiakasryhmien kannalta (asiakastarpeiden toteutuminen)					
			Peruskoulu- laiset	Työmatka- laiset	Henk. liik. palv. tuottajat	Metsäteoll. puunhankinta	Tavarakulj. palv. tuottajat	
Talvihoito								
Talvihoito pääteillä	⇒	Pääteillä talvihoitoon uudet toimintalinjat ovat käytössä. Muilla teillä toimintalinjat otetaan käyttöön kilpailutuksen myötä, mikä nostaa laatutasoa.						
Talvihoito muilla teillä	⇒							
Talvihoito kevyen liikenteen väylillä	⇒							
Päällystetyt tiet								
Päällysteiden kunto pääteillä	⇒	Päätiet pyritään pitämään tulostavoitteiden mukaisessa kunnossa. Panostus muiden teiden ja kevyen liikenteen väylien päällysteisiin vähenee.						
Päällysteiden kunto muilla teillä	⇒							
Päällysteiden kunto kevyen liikenteen väylillä	⇒							
Soratiet								
Sorateiden kunto -kelirikko	⇒	Puuhuolto-ohjelma kestää vuoteen 2011 asti. Sorateiden luokitus muuttuu kaksiportaisesta kolmiportaiseksi.						
Sorateiden kunto – pintakunto ja pöly	⇒							
Sillat								
Siltojen kunto pääteillä	⇒	Siltojen ylläpito säilyy ennallaan. Kuntotaso laskee.						
Siltojen kunto muilla teillä	⇒							
Varusteet ja laitteet								
Telematiikka	⇒	Liikennemerkkien uusimiskiertoa nopeutetaan pääteillä ja opastusmerkkien uusimismääriä lisätään.						
Opasteet ja liikennemerkkit	⇒							
Kaiteet	⇒							
Valaistus	⇒							
Viherhoito								
Tienvarsiraivaus (turvallisuus)	⇒	Niitto- ja raivauskierto nopeutuu vilkkailla seututeillä.						
Viheralueiden hoito	⇒							
	Nuolen suunta kuvaa muutosta panostuksessa		Värikerät kertovat HYPSin vaikutuksesta tapahtuvan muutoksen asiakastarpeiden toteutumisessa (paranee – säilyy ennallaan – heikkenee).					

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus
Korsholmanpuistikko 44
PL 93
65101 Vaasa
vaihde: 020 636 0030

Lisätietoja:
Tienpidon asiantuntija Tanja Puikkonen
puh. 0400 679 889
Kunnossapitopäällikkö Otto Kärki
puh. 040 772 9491

www.ely-keskus.fi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen

Kuva: Mikko Käkelä

Maanteiden hoito- ja ylläpito-suunnitelma 2010–2014

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hoito- ja ylläpitosuunnitelma 2010–2014

Taustaa

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on laatinut maanteiden hoito- ja ylläpitosuunnitelman vuosille 2010–2014. Suunnitelmasa kuvataan, millaista palvelutasoa tienkäyttäjille voidaan tarjota Etelä-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla. Tässä esitteessä kerrotaan tiivistetysti suunnitelman keskeinen sisältö.

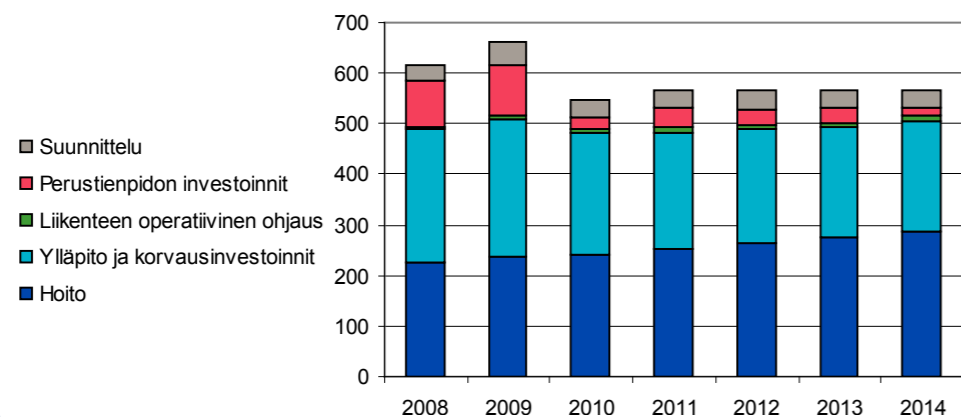
Suunnitelman lähtökohtana ovat maanteiden hoitoa ja ylläpitoa koskevat valtakunnan tason linjaukset ja ELY-keskukselle osoitetut määräraha-kehitykset.

Rahoitus

Hoito ja ylläpito rahoitetaan perustienpidon määrärahalla. Perustienpidosta rahoitetaan myös tiestön pienet rakennuskohteet. Kuntien ja muiden sidosryhmien osuus pienten investointien rahoituksessa on merkittävä. Maantieverkon isoja kehittämissankkeita valtio rahoittaa erikseen talousarviossaan.

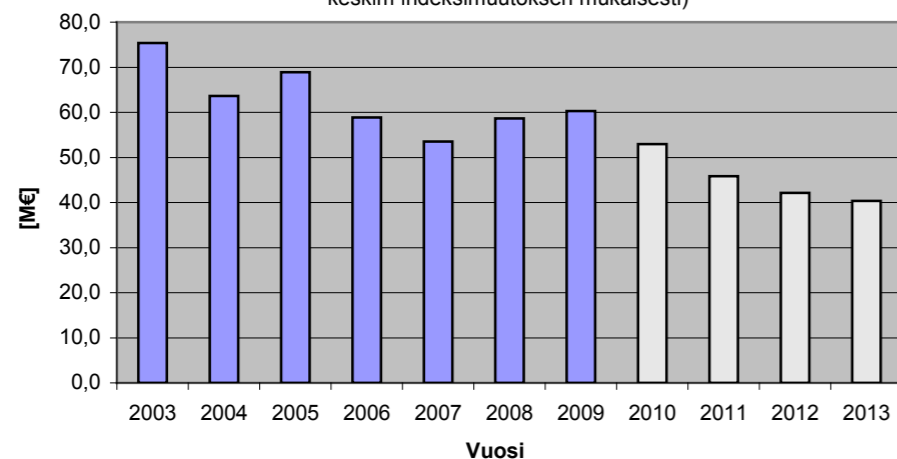
Perustienpidon määrärahat näyttävät lähivuosina säilyvän nykytasolla, mutta todellisuudessa ostovoima vähenee, koska määrärahoja ei ole sidottu indeksiin. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahoituksesta on 45–50 % sidottu pitkäkestoisiin hoidon ja ylläpidon sopimuksiin, jotka ovat indeksisidonnaisia. Liikkumavara määrärahojen käytössä on siis rajattu.

Perustienpidon rahoitus valtakunnan tasolla (Liikenneviraston TTS 2011–2014)

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen perustienpidon rahan käyttö 2003–2009 ja ennuste 2010–2013

(rahat muutettu vuoden 2009 indeksiin, 2010–2013 indeksi arvioitu 6 edellisen vuoden keskim indeksimuutoksen mukaisesti)

Haasteena liukkauden torjunta

Talvihoito

Talvihoidon toimintalinjoilla määritellään tiestön palvelutaso talviaikaan ja keskeiset laatuvaatimukset mm. tiestön lumisuuden, liukkauden ja tasaisuuden osalta. Toimintalinjat uudistettiin vuonna 2008.

Koko maassa käytetään yhtenäistä kuusiportaista tiestön talvihoitoluokitusta. Palvelutaso määräytyy tien liikennemäärän, liikenteen koostumuksen, toiminnallisen luokan ja alueen ilmaston mukaan. Kevyen liikenteen väylille on oma kaksiportainen hoitoluokituksensa.

Täsmähoidolla voidaan nostaa hoitotasoa yksittäisessä kohteessa liikennöitävyyden ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Jos esimerkiksi kevyt liikenne joutuu käyttämään pientareta kevyen liikenteen väylän puuttuessa, voidaan pientareen auraukselle ja hiekoitukselle asettaa tiukempia vaatimuksia. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella täsmähoitoa kohdistetaan yhä enemmän liukkauden torjuntaan esimerkiksi liittymissä. Raskaan liikenteen tarpeet on otettu huomioon hoitoluokituksissa.

Muutamana viime talvena säät ovat olleet oikullisia ja lämpötila on vaihdellut äkillisesti nolla-asteen molemmin puolin, mikä on vaikeuttanut liukkauden torjuntaa. Kun autoilijat eivät läheskään aina tunnista tien liukkautta, onnettomuusriski on suuri.

Toimintalinjojen aiheuttamat muutokset luokituksissa ja laatuvaatimuksissa otetaan käyttöön kilpailutusten kautta. Hoituluokkia korotetaan keskimäärin 50 km/v pääasiassa seututeillä. Valta- ja kantateillä yöajan palvelusovaatimus on jo sama kuin päivällä. Seutu- ja yhdysteillä yöajan palvelutaso nostetaan vaiheittain samalle tasolle päiväajan kanssa. Tasaisuusvaatimusta alemmalla tieverkolla tiukennetaan.

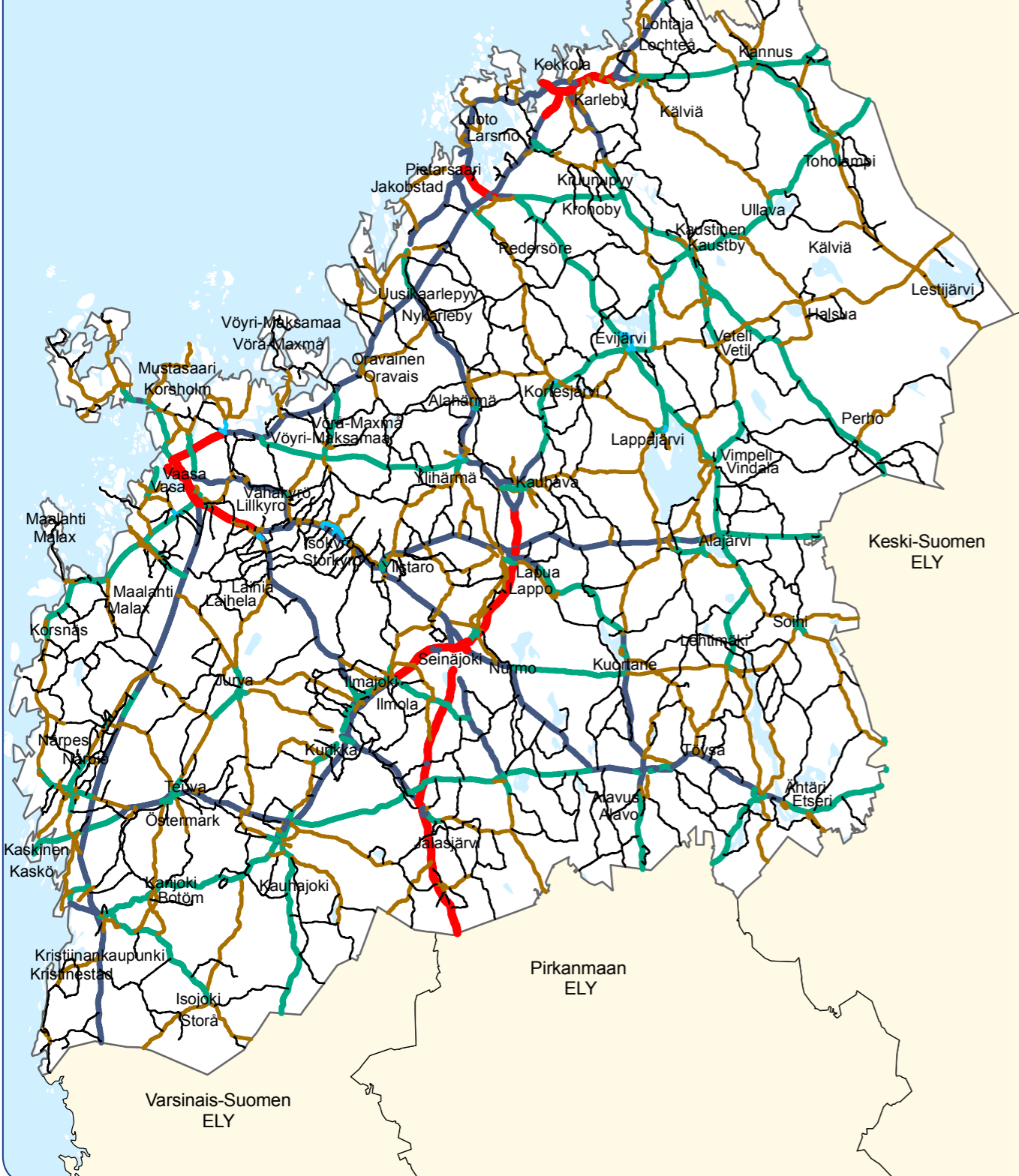
Suunnitelmakaudella talvihoidon laatutaso pysyy hyvänä pääteillä ja paranee muilla teillä. Kevyen liikenteen väylillä laatutaso pysyy tyydyttävänä.

Kuva: Mikko Käkelä

Talvihoito maanteillä 1.10.2010 alkaen

- Is Paljas ja pitävä, läpi talven suolattava.
- I Paljas, läpi talven suolattava, öisin mahdollisesti lievää liukkautta.
- Ib Osin lumipintainen, pakkaskelillä suolaamaton.
- Tlb Taajamissa, hieman syvemmät urat sallittuja.
- II Lumipintainen, pistehiekoitettava, ongelmakelillä hiekoitetaan koko tie.
- III Sama kuin edellinen, mutta hieman pidemmällä toimenpideajalla.

Maanteiden päällysteet

- Kestopäällyste 2140 km 25 %
- Kevytpäällyste 3836 km 44 %
- Soratien pinta 9 km 0 %
- Sora 2697 km 31 %

Sorateita yhteensä 8682 km

Panostus päällysteisiin vähenee merkittävästi

Päällystetyt tiet

ELY-keskuksen alueen päällystetyistä maanteistä valtaosa, 81 %, on pintakunniltaan hyvässä tai erittäin hyvässä kunnossa. Vaikka päällystetyn tieverkon pintakunto on varsin hyvä, vaurioitumista ja kantavuuspuutteita on kuitenkin melko paljon. Useat päätieosuudet ovat lisäksi liian kapeita. Sekä pääteillä että muilla teillä on sivukaltevuuspuutteita.

Kevyen liikenteen väylistä 85 % on suhteellisen hyvässä kunnossa. Niillä esiintyy kuitenkin paljon pituushalkeamia.

Kiertoaajat päällystämässä ja rakenteen parantamisessa pidentyvät rahoituksen vähäisyyden ja ostovoiman heikentymisen vuoksi. Erityisesti alemmalla tieläisyydellä on uhkana päällysteiden rapautuminen. Toimenpiteet ovat keventyneet jo useita vuosia. Vaarana on, että suuret korjaustarpeet kasaantuvat. Päällysteiden rapautuminen ja reikiintyminen saattavat lisääntyä myös leutojen talvien takia.

Kuva: Heidi Verkama

Tiemerkinnät pääteillä ovat enimmäkseen melko hyvässä kunnossa mutta alemmalla verkolla pääosin kuluneet kokonaan pois. Tärkeitä merkintöjä käytetään pääteillä liikenneturvallisuusperusteisesti. Kuvassa leveän keskialueen tiemerkintäkokeilu valtatiellä 3 välillä Helsingby - Laihia (12 km).

Päällystettyjen teiden kuntokriteerit (urat, tasaisuus ja vauriot) riippuvat ylläpitoluokista, joita on seitsemän. Pääteillä kuntotavoitteet ovat korkeammat kuin muilla teillä. Kevyen liikenteen väylät on jaettu kahteen ylläpitoluokkaan.

Päätiet pyritään pitämään tulostavoitteiden mukaisessa kunnossa. Panostus muiden teiden ja kevyen liikenteen väylien päällysteisiin vähenee valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Kevyen liikenteen väylien luokitusta tarkistetaan laskemalla joidenkin kevyen liikenteen väylien luokitusta. Päällysteohjelman pituus tulee säilymään lähes entisellään noin 360 kilometrissä vuodessa.

Pääteiden kunto heikkenee hieman suunnitelmakauden aikana mutta pysyy edelleen hyvänä. Muiden teiden ja kevyen liikenteen väylien kunto heikkenee.

Soratiet

Soratiet on jaettu kolmeen luokkaan. Luokitus on tehty pääosin liikennemäärän mukaan linkki- ja yhteysvälikohtaisesti. Sorateiden kolmiportainen luokitus otetaan käyttöön vaiheittain.

ELY-keskuksen alueella sorateiden erityisongelmana on pintakelirikko, jota on viime vuosina ollut runsaasti myös syksyllä ja talvella.

Kalliomurske Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan alueilla on pääosin heikkolaatuista, minkä vuoksi se ei sovi kovinkaan hyvin sorateiden kulutuskerrokseen. Heikkolaatuisesta kalliomurskeesta on haittaa erityisesti kelirikkoaikana, koska se huonolla kantavuudellaan vain edesauttaa kelirikon haittavaikutuksia.

Tavoitteena on, että suunnitelmakauden lopulla tehdään 20 km runkokelirikkorjausta vuodessa, mutta rahoituksen vähäisyys voi estää tämän. Puuhoito-ohjelman mukaiset hankkeet viedään loppuun.

Liikenteellisesti vilkkaille sorateille tarjotaan nykyistä parempaa palvelutasoa. Vilkkaiden sorateiden palvelutaso paranee ja muiden sorateiden taso säilyy ennallaan.

Kuva: Markku Saha

Kustannuksia ja energiaa säästetään valaistuksen yösammuttelulla, saneerauksilla ja portaalivalaistuksen poistamisella vuoteen 2015 mennessä. Yösammutuksen piirissä on tällä hetkellä noin 114 km teitä ja noin 23 km kevyen liikenteen väyliä. Lisäksi valaistuksen tehonpudotus on voimassa öisin noin 150 km:llä. Yösammutuksen piirissä oleva tiestö lisääntyy suunnitelmakaudella vähintään 40 km.

Kuva: Markku Saha

Telematiikalla on kasvava rooli liikenteen hallinnassa. Sen avulla voidaan parantaa liikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta. Telematiittisia laitteita käytetään mm. liikenteen ja kelin seurannassa, liikenteen vaihtuvassa ohjauksessa ja nopeuden automaattivalvonnassa. Telematiikkaa hyödynnetään myös Raippaluodon sillalla.

Sillat

ELY-keskuksen hoidossa oli vuoden 2010 alussa yhteensä 1 380 siltaa, joista putkisilloja oli 328 kpl. Vuosittain on peruskorjattu tai uusittu 10–21 siltaa. Pieniä ylläpitorjauksia on tehty lisäksi vuosittain noin 20 sillalla.

Peruskorjausten painopisteet säilyvät ennallaan 1950–1970-lukujen silloissa sekä huono- ja erittäin huonokuntoisissa putkisilloissa. Suurin osa huonokuntoisista silloista sijaitsee vähäliikenteisellä tieläisyydellä, joten peruskorjaustoiminta painottuu sinne. Kuitenkin ensisijaisesti korjataan pääteiden huonokuntoiset sillat. Korjaustoimintaa on koko ELY-keskuksen alueella.

Käytettävissä olevalla rahoituksella sillaston kunto-taso huononee 5–10 % vuodessa.

Viherhoidossa niitto- ja raivauskierto nopeutuu vilkkailla seututeillä, jolloin niiden viherhoidon taso paranee. Muutoin viherhoidon taso säilyy pääosin ennallaan.